

คุณภาพชีวิตของผู้ที่บาดเจ็บรุนแรง หลังสิ้นสุดการฟื้นฟูสมรรถภาพ จากศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงาน สำนักงานประกันสังคม

รองศาสตราจารย์ ดร.ทวี เชื้อสุวรรณทวี*, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุขศิริ ประสมสุข**, อาจารย์ ดร.ชัชยา นรเดชาพันธ์**, อาจารย์ ดร. เพชรีย์ กุณาละสิริ**, นางมาลิน เนาว์นาน*, นางสาวอาจารย์ รักษ์คิด*.

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปรากฏการณ์วิทยาผสมผสานกับเรื่องเล่า (Phenomenology and Narrative approach) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินติดตามคุณภาพชีวิตของผู้เข้ารับการฟื้นฟูที่บาดเจ็บรุนแรงหรือซ้ำซ้อน หลังสิ้นสุดการฟื้นฟูสมรรถภาพ ศึกษาปัจจัยร่วมที่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต วิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค ในกระบวนการฟื้นฟูสมรรถภาพ และข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนารูปแบบการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพของศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงานภาค 1 ผู้ให้ข้อมูล (Key Informants) จำนวน 43 คน ดังนี้ (1) ผู้บาดเจ็บรุนแรงหรือคนพิการ จำนวน 33 คน โดยคัดเลือกจากผู้บาดเจ็บรุนแรง ที่สิ้นสุดการฟื้นฟูสมรรถภาพจากศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงานภาค 1 (2) ผู้ดูแลเกี่ยวข้อง และใกล้ชิด จำนวน 10 คน โดยมีเงื่อนไขในการเลือกตามที่กำหนด เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก และเรื่องเล่า รวมทั้งการสังเกตบันทึกร่องรอยการดำเนินชีวิตขณะการเยี่ยมสัมภาษณ์ในภาคสนาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการตีความ และถอดรหัส

ผลการวิจัยปรากฏผลดังนี้ ระดับคุณภาพชีวิต ณ ปัจจุบันของผู้บาดเจ็บรุนแรง ส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมวิจัยทั้งหมด มีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดีและดีมาก นอกจากนี้ปัจจัยทางบวกที่หนุนเสริมคุณภาพชีวิตของผู้บาดเจ็บรุนแรงฯ มีดังนี้ 1) การให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพของศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงานภาค 1 ที่เหมาะสม 2) การช่วยเหลือสนับสนุนของครอบครัว 3) การช่วยเหลือสนับสนุนของนายจ้าง 4) สิ่งสนับสนุนทางสังคมอื่นๆ 5) นโยบายของภาครัฐ 6) บุคลิกภาพที่เข้มแข็ง ส่วนปัจจัยทางลบต่อคุณภาพชีวิตของผู้บาดเจ็บรุนแรงได้แก่ 1) การมิได้รับการฟื้นฟูการบริการที่สมบูรณ์ 2) การขาดทักษะในการวางแผนชีวิต 3) ข้อจำกัดทางร่างกาย 4) ข้อจำกัดทางจิตใจ 5) ข้อจำกัดทางเศรษฐกิจ 6) บุคลิกภาพที่อ่อนแอ 7) สังคมยังแยกส่วนและตีตรา ส่วนคุณภาพการของศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงานภาค 1 พบว่า 1) เป็นปรียมณฑลแห่งการเสริมพลังของกลุ่มเพื่อนที่มีปัญหาเหมือนกัน 2) มีการให้บริการอย่างมืออาชีพ 3) เป็นผู้พิทักษ์สิทธิและสวัสดิการ 4) มีความใกล้ชิดและคอยติดตามช่วยเหลือ

ข้อเสนอแนะ และแนวทางเพื่อการพัฒนาศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงานภาค 1 (จังหวัดปทุมธานี) ที่สำคัญ ได้แก่ 1) การพัฒนาบุคลากร 2) การพัฒนาหลักสูตรด้านอาชีพที่ตอบสนองความต้องการของตลาด 3) การพัฒนาปรับปรุงการบริการ เครื่องมือ อุปกรณ์ และสภาพแวดล้อม 4) การติดตาม และระบบบริการส่งต่อเชื่อมโยงบริการ 5) การปฏิรูปกฎหมาย และสวัสดิการคนงาน 6) การปรับปรุงความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 7) การกำหนดมาตรฐานกลางการบริการของแต่ละศูนย์ฟื้นฟูฯ 8) รวมทั้งการศึกษวิจัยเพื่อความต่อเนื่อง และต่อยอดการพัฒนาของศูนย์ฟื้นฟูฯ ต่อไป

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิต บาดเจ็บทางร่างกาย ความพิการ ประกันสังคม การฟื้นฟูสมรรถภาพ

Email: tavee126@hotmail.com, vsuwan71@gmail.com

Quality of Life of Persons with Severe Physical Injuries after Rehabilitation Services at The Industrial Rehabilitation Centre, Social Security Office.

Tavee Cheausuwantavee, Ph.D., Assoc.Prof.*, Sooksiri Prasomsuk, Ph.D., Asst..Prof.**,
Chaiya Noradechanun, Ph.D., Lect.**, Petcharee Kunalasiri, Ph.D., Lect.**,
Malin Noanan, M.A., Educator*. Ajariya Rakkid, M.A., Researcher*.

Abstract

This qualitative study aims to identify level of quality of life of persons with severe physical injuries after rehabilitation services at the Industrial Rehabilitation Region 1. (PathumThani Province), positive and negative factors affecting to their quality of life, feedback, suggestion, further improvement and service guideline for the Industrial Rehabilitation Centre. The key participants are 33 persons with severe physical injuries after rehabilitation services, and 10 caregivers of those persons. Those participants were purposively selected based on inclusion criteria. In-depth interview and narrative guideline were employed to collect data. Thematic coding and analytic induction were analyzed on those data and transcriptions.

The findings show that level of quality of life of the majority of persons with severe physical injuries is rated at good and very good level (80-100 score). Additionally, the positive factors affecting to their quality of life are as follows; 1) rehabilitation services at the Industrial Rehabilitation Region 1., 2) family supports, 3) employer supports, 4) other social supports, 5) policy and government supports, and 6) their existing strong personality. In contrast, the negative factors affecting to their quality of life are as follows; 1) uncompleted rehabilitation services, 2) lack of their effective life skills, 3) physical limitations, 4) mental limitations, 5) low economic and poverty, 6) existing weak personality and 7) exclusive society and stigmatization. The positive feedback and suggestions on the Industrial Rehabilitation Region 1. are as follows; 1) empowering platform of peer group, 2) professional services, 3) advocacy supports, 4) closed and continuing supports.

Suggestions and service guideline for further improvement of the Industrial Rehabilitation Region 1. are as follows; 1) human resource development, 2) vocational training and curriculum development, 3) services and rehabilitation facilities development and environmental re-innovation, 4) systematic follow up and transition services, 5) welfare and law reformation, 6) co-ordination and collaboration among stakeholders, 7) core standard services among the rehabilitation Region 1. and 8) further research for continuing improvement and development of the rehabilitation Region.

Keywords : Quality of life, Physical injury, Disability, Social security, Rehabilitation.

*Ratchasuda College, Mahidol University. **Faculty of Nursing, Phetchaburi Rajabhat University.

Email: tavee126@hotmail.com, vsuwan71@gmail.com